

WinWind projekta Nodevums 6.5

“Politikas rekomendācijas sociāli iekļaujošas vēja enerģijas attīstības veicināšanai”

Kopsavilkums

Nodevums 6.5 “Recommendations for Policy” (Angļu val.), Marts 2020
Autori: Michael Krug, Rosaria Di Nucci, Dörte Themann
Projekta vadošais partneris: FUB-FFU
Nodevuma izstrādē tika iesaistīti visi projekta partneri

Šajā dokumentā ir izklāstītas *WinWind* projektā gūtās **atziņas** attiecībā uz faktoriem, kuri nosaka (vietējās) sabiedrības atbalstu, un izstrādāti ieteikumi politikas veidošanai. To pamatā ir projekta aktivitāšu rezultāti un veiktā analīze, tajā skaitā tematiskais darbs un konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm katrā no projekta partnervalstīm, labo un labāko prakšu analīze, paraugprakses pārnesēs gūtā pieredze, ar politikas veidošanu saistītās projekta aktivitātes, tostarp Godīgas vēja enerģijas principi un kritēriji. Dokumentā ir sniegti ieteikumi politikas veidošanai, kas adresēti Eiropas Komisijai, valstu valdībām, kā arī reģionu izpildvarām un vietējām pašvaldībām, jo īpaši *WinWind* mērķreģionos, par to, kā atbalstīt sociāli iekļaujošas vēja enerģijas attīstību.

Kopsavilkumā ir sniegti svarīgākie ieteikumi Eiropas politikas veidotājiem, kā arī ieteikumi, kas ir svarīgi valstīm kopumā un, pirmkārt, ir adresēti valstu valdībām.

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 *WinWind* projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

Ar pilnu dokumenta tekstu angļu valodā, tajā skaitā specifiskajām rekomendācijām projekta partnervalstīm, kā arī citiem WinWind projekta nodevumiem var iepazīties projekta vietnē <https://winwind-project.eu/resources/outputs/>

Svarīgākās WinWind projektā gūtās atziņas

Tieši **vietējais konteksts** nosaka to, kā vēja enerģijas projektu pieņems vietējā sabiedrība. Faktori, kas to ietekmē, ir atšķirīgi dažādās valstīs, reģionos un kopienās. Nav **vienas vienīgas “universālas” receptes**, kas garantētu vietējās sabiedrības atbalstu, tomēr ir vairāki universāli virzītājspēki, kas palīdz to vairo. *WinWind* projekts ir parādījis, ka vietējās sabiedrības atbalstu projektam var veicināt **pārredzami, plašai līdzdalībai atvērti un godīgi plānošanas procesi** un taisnīga un pārredzama **projekta guvumu kopēja izmantošana ar vietējo sabiedrību (kopienu) un iedzīvotājiem**.

Pozitīva ietekme uz vietējo ekonomiku un pievienotās vērtības radīšana uz vietas ar **nodokļu ieņēmumu, pasūtījumu vietējiem uzņēmumiem un jaunu darbavietu** starpniecību, kā arī **kopienu fondi** ir īpaši svarīgi faktori vietējās sabiedrības atbalsta vairošanā. Ļoti labi, ja zināmu ieņēmumu daļu no vēja enerģijas projekta novirza, piemēram, ar kopienas fondu starpniecību, projektiem vietējā sabiedrībā, kuri kalpo **sabiedriskā labuma** mērķiem. **Integrēta pieeja**, apvienojot pasākumus, kas veicina **godīgas procedūras un taisnīgu projekta guvumu kopēju izmantošanu**, ir īpaši daudzsoļa. Tāpat ir svarīgi parādīt, ka uz vietas tiek veikti iedarbīgi pasākumi dabas aizsardzībai un kompensēta iejaukšanās ainavā un dabā.

Vējparku atrašanās kopienas īpašumā var būt īpaši iedarbīgs virzītājspēks vietējā atbalsta vairošanai. Šādus pierādījumus sniedz arī vairākas *WinWind* projektā analizētās labās/labākās prakses. Saskaņā ar Eiropas zaļo kursu Eiropa līdz 2050. gadam kļūs par pirmo klimatneitrālo kontinentu. Pārstrādātajā Atjaunojamo energoresursu direktīvā (ES 2018/2001) ir iekļauti jauni noteikumi par **atjaunojamās enerģijas kopienām (AEK)**, radot tām iespēju iesaistīties enerģijas tirgū. Tajos ir prasība dalībvalstīm veidot šīm kopienām veicinošu regulējumu, novērtēt to potenciālu un raksturīgos šķēršļus un ņemt vērā šo kopienu specifiku valsts atbalsta shēmās. Tāpēc šī direktīva var dot impulsu kopienu vējparku veidošanai visā Eiropā, bet tā darbosies efektīvi tikai tad, ja Eiropas institūcijas un dalībvalstis uzņemsies papildu saistības.

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārtnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

Smeloties iedvesmu no Tīringenes federālās zemes “Vadlīnijām godīgai vēja enerģijai” un tām atbilstoši izstrādātā Godīgas vēja enerģijas marķējuma, un ņemot vērā dažādo *WinWind* pētījumu rezultātus, projekta konsorcijs ir izstrādājis **Godīgas un sociāli iekļaujošas vēja enerģijas principus un kritērijus** (skatīt 2. pielikumu). Tie ir ieteikumi, kuri, pirmkārt, ir adresēti vējparku komercattīstītājiem/operatoriem. Mēs rosinām vēja nozarei tos pieņemt un integrēt brīvprātīgās saistībās un uzvedības kodeksos. *WinWind* principus un kritērijus var izmantot atbilstoši pieejai “**izvēlies piemērotāko**”, un tie — vismaz daļēji—var noderēt arī kā **pamatnostādnes politikas veidotājiem**. To pielietošana var būt plašāka nekā tikai orientieris godīgas vēja enerģijas marķējuma shēmu izstrādāšanā. *WinWind* principus un kritērijus, kas veicina sociāli godīgu un iekļaujošu attieksmi, var arī integrēt **AER atbalsta shēmu** struktūrā, piemēram, kā **priekšnoteikumus dalībai** izsolē vai arī kā **kritērijus līgumslēgšanas tiesību piešķiršanai**. Turklāt atbilstību konkrētiem kritērijiem, kas veicina sociāli iekļaujošus projektus (“sociālo nosacījumu”), var izvirzīt kā priekšnoteikumu finanšu atbalsta piešķiršanai vēja un citu atjaunojamo energoresursu projektiem, jo īpaši no *InvestEU* programmas, Kohēzijas un struktūrfondu līdzekļiem vai programmām, ko finansē no emisiju kvotu izsolēs gūtajiem ieņēmumiem. *WinWind* konsorcijs saista lielas cerības ar prasību, ka finansēšanas un investīciju darbības, ja tās pārsniedz noteiktu apjomu, jāpārbauda no **klimata, vides un sociālās ilgtspējības** viedokļa.

Ieteikumi Eiropas politikas veidotājiem

	Ieteikumi	Pamatatbildība
letvarnosacījumu uzlabošana	<ul style="list-style-type: none"> Uzsākt dialogu ar Eiropas vēja nozari, lai apspriestu, cik perspektīva varētu būt brīvprātīgu saistību uzņemšanās vēja nozarē un “Godīgu vēja enerģijas attīstītāju alianses” izveidošana, piemēram, vadošo vēja enerģijas apvienību, tostarp <i>Wind Europe</i>, vadībā un ar Eiropas institūciju atbalstu. <i>WinWind</i> principus un kritērijus varētu izmantot kā pamatnostādnes šādai iniciatīvai. 	Eiropas Komisija
Godīgums procedūrās	<ul style="list-style-type: none"> Nostiprināt ar cilvēku/sabiedrību saistīto dimensiju direktīvās par projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, un nodrošināt sociālā taisnīguma un iekļaušanas kritēriju pienācīgu ievērošanu. Var ņemt vērā Godīgas vēja enerģijas <i>WinWind</i> principus un kritērijus. Sniegt 	Eiropas Komisija

Saskaņā ar piešķiruma nolikumu Nr. 764717 *WinWind* projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārtnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<p>dalībvalstīm ieteikumus par to, kā praktiski veikt sociālās ietekmes novērtējumus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt nacionālo/reģionu konsultatīvo organizāciju izveidi, kuras sniedz neitrālu informāciju vietējām kopienām, pašvaldībām un iedzīvotājiem. Atbilstošos gadījumos tās jāsaista ar kontaktpunktiem, kurus dalībvalstīm ir pienākums izveidot saskaņā ar Atjaunojamo energoresursu direktīvas 6. pantu. 	
<p>Taisnīgums sadalē</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt, lai <i>InvestEU</i> programmā visas finansēšanas un investīciju darbības tiktu pārbaudītas no klimata, vides un sociālās ilgtspējības viedokļa. Veicot darbību pārbaudi, jāņem vērā arī sociālā taisnīguma un sociālās iekļaušanas kritēriji. <i>WinWind</i> principus un kritērijus varētu izmantot kā pamatnostādnes (skatīt 2. pielikumu). • Pārliecināties, lai visu veidu izdevumu plūsmās, ko nodrošina no ES budžeta, tostarp Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda, tiktu stingri ievērota ilgtspējība (vides, sociālajā un ekonomiskajā aspektā). Tas jāattiecinā arī uz ārpusbudžeta fondiem, piemēram, Modernizācijas fondu, kura finansēšanai izmanto daļu no ieņēmumiem ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā. • Saistīt finanšu atbalstu AER projektiem, kurus (līdz)finansē ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda starpniecību, ar atbilstību sociālā taisnīguma un iekļaušanas kritērijiem. Godīgas vēja enerģijas <i>WinWind</i> principi un kritēriji var noderēt kā pamatnostādnes. Šādu kritēriju starpā varētu, piemēram, būt pienākums savlaicīgi sniegt informāciju sabiedrībai agrīnā projekta plānošanas stadijā, plāni ieinteresēto pušu iesaistīšanai, vietējo iedzīvotāju finansiālai līdzdalībai vai dažādu ieguvumu nodrošināšanai vietējā kopienā. 	<p>Eiropas Komisija</p>

Saskaņā ar piešķiruma nolikumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas "Apvārnis 2020". Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<ul style="list-style-type: none"> Nostiprināt augšupējās pieejas, piemēram, Sabiedrības virzītas vietējās attīstības (CLLD)/LEADER stratēģijas un veicināt atjaunojamās enerģijas kopienu veidošanos un reformālas dalības/dialoga formātus atjaunojamās enerģijas attīstības kontekstā. 	
<p>Kopienas Īpašumtiesības</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pārraudzīt tiesiskā regulējuma un veicinoša ietvara veidošanu atjaunojamās enerģijas kopienām (AEK), un nodrošināt, lai AEK definīcijas un noteikumi netiktu ļaunprātīgi izmantoti. Nodrošināt, lai dalībvalstis transponē pārskatītās Atjaunojamo energoresursu direktīvas noteikumus valstu tiesību aktos un efektīvi īsteno Direktīvas noteikumus, tostarp par elektrības koplietošanu, atjaunojamās enerģijas kopienām. Palīdzēt identificēt un izplatīt labāko praksi par izstrādātajiem regulējumiem AEK veicināšanai, vietējo pašvaldību līdzdalību, un stimulēt Eiropas labākās prakses pārnesi. <i>WinWind</i> projektā izstrādāto pārneses rokasgrāmatu (Angļu. val: <i>Transfer Guide, Hinsch et al., 2020</i>) var izmantot kā vadlīnijas pārneses procesa īstenošanai. . Sasaistīt pārskatīto Atjaunojamo energoresursu direktīvu un tās noteikumus par AEK ar Eiropas Zaļā kursa investīciju plānu un Eiropas finansēšanas programmām. Veicināt AEK veidošanos ar <i>InvestEU</i> programmas, Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda starpniecību. Palīdzēt izplatīt labāko praksi par politiku un pasākumiem kopienas īpašumtiesību un AEK jomā. Nodrošināt, lai Eiropas Investīciju banka — atbilstoši tās paziņojumam par jauno aizdevumu politiku enerģētikā — sniegtu atbalstu AEK attīstībai. 	<p>Eiropas Komisija</p>

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<ul style="list-style-type: none"> • Sniegt neinvestīciju atbalstu, tostarp izpratnes veicināšanas, spēju veidošanas un AEK tīklošanās vajadzībām. • Nodrošināt, lai pētījumu un inovāciju programma darbotos dažādos sektoros un nozarēs, kurās iesaistītas vietējās kopienas. • Veicināt pieredzes apmaiņu ar trešām valstīm par vietējo kopienu ieguvumiem no sociāli iekļaujošas vēja enerģijas izmantošanas un AEK konceptu. 	
Ietekme uz veselību, labklājību un dzīves kvalitāti	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt plašākus pētījumus par vēja turbīnu (piemēram, infraskaņas) ietekmi uz veselību, un palīdzēt izplatīt pētījumu rezultātus. 	Eiropas Komisija
Ietekme uz ainavu, dabu un savvaļas augiem un dzīvniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt plašākus pētījumus par vēja turbīnu ietekmi uz vidi 	Eiropas Komisija

Vispārīgie ieteikumi dažādiem pārvaldības līmeņiem

	Ieteikumi	Pamatatbildība
Ietvarnosacījumu uzlabošana	<ul style="list-style-type: none"> • Atbalstīt reģionāli līdzsvarotu vēja enerģijas izmantošanas attīstību. Mēģināt aizpildīt plaisu starp vēja enerģijas izmantošanas ziņā mazattīstītiem reģioniem un citiem reģioniem, piemēram, uzsākot <i>ad hoc</i> izsoles šajos reģionos. 	Valstu valdības
	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt nacionālos kritērijus godīgai un sociāli iekļaujošai enerģijai. Pamatojoties uz šiem kritērijiem, un ņemot vērā citus esošus piemērus (Tiringena, Šlēsviga-Holšteina Vācijā), novērtēt godīgas vēja enerģijas nacionālā marķējuma izveides iespējas, 	Valstu valdības
	<ul style="list-style-type: none"> • Apsvērt sabiedriskajā/valsts īpašumā esošās zemes nomas saistīšanu ar konkrētām prasībām par vietējo kopienu/iedzīvotāju piedalīšanos procedūrās un finansiālo līdzdalību. Valdības var, piemēram, izvirzīt priekšnoteikumus, kas jāizpilda 	Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas "Apvārnis 2020". Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<p>izsoles dalībniekiem (piemēram, prasot, lai visi izsoles dalībnieki iesniegtu plānu vietējās sabiedrības iesaistīšanai un ieguvumu kopējai izmantošanai).</p> <ul style="list-style-type: none"> Izplatīt sociāli iekļaujošas vēja enerģijas labas/labākās prakses piemērus un demonstrēt sasniegto reģionu izpildvaras un vietējo pašvaldību iestādēm. Sadalīt nacionālos AER mērķus atbilstošos reģionālos mērķos, sinhronizēt nacionālos enerģētikas plānus un mērķus ar reģionu enerģētikas plāniem un mērķiem. Dot iespēju kopienām, kuru teritorijā atrodas vējparki, lietot uz vietas ražoto elektrību, un novērst juridiskos un citus šķēršļus elektrības koplietošanai. 	<p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p> <p>Valstu valdības</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p>
<p>Godīgums procedūrās</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prasīt, lai vējparku attīstītāji un īpašnieki informētu un iesaistītu vietējo kopienu visās stadijās (sākotnējās plānošanas, pirms pieteikuma iesniegšanas, pieteikuma iesniegšanas, atļaujas izsniegšanas, būvdarbu, parka darbības, un ekspluatācijas pārtraukšanas/jaudas atjaunošanas posmos). Šo pienākumu pildīšanai jāturpinās, mainoties projekta attīstītājam vai vējparka īpašniekam. Valstu un reģionu tiesiskajā regulējumā jānosaka procedūras un darbības principi investoru sadarbībai ar vietējām kopienām. Nodrošināt savlaicīgu un pārredzamu informācijas sniegšanu un izplatīšanu no paša projekta sākuma. Tam jābūt priekšnoteikumam atļauju saņemšanai. Nodrošināt iedzīvotāju efektīvu formālu un neformālu līdzdalību plānošanā, vējparka turbīnu novietojuma vietu izvēlē un atļaujas izsniegšanas procedūrās. 	<p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p>

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārtnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<ul style="list-style-type: none"> • Nostiprināt ar cilvēku/sabiedrību saistīto dimensiju projektu ietekmes uz vidi novērtējumos un tajos plašāk integrēt sociālā taisnīguma un iekļaušanas kritērijus. Var ņemt vērā Godīgas vēja enerģijas <i>WinWind</i> principus un kritērijus. • Palīdzēt izveidot starpniekus un neitrālas konsultatīvas organizācijas, kas sniedz ieteikumus, nodrošina tehnisko atbalstu un plašas konsultācijas pašvaldībām, iedzīvotājiem, zemes īpašniekiem, citām ieinteresētajām pusēm, un projektu attīstītājiem. Pārbaudīt, vai šīs organizācijas var tikt saistītas ar kontaktpunktiem, kurus dalībvalstīm ir pienākums izveidot saskaņā ar Atjaunojamo energoresursu direktīvas 6. pantu. 	<p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras</p>
<p>Taisnīgums sadalē</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pieprasīt vai veicināt vietējās kopienas un iedzīvotāju aktīvu finansiālu līdzdalību vēja enerģijas projektos. • Nodrošināt, lai daļa no radītajiem ekonomiskajiem guvumiem tiktu novirzīta vietējai sabiedrībai, piemēram, ar nodokļu vai līgumattiecību mehānisma starpniecību. • Pieprasīt attīstītājiem radīt iespēju vietējo kopienu pasīvai finansiālai līdzdalībai un sadarbībā ar kopienām izstrādāt ieguvumu kopējas izmantošanas mehānismus, paredzot, piemēram, ziedojumus, ieguldījumus vietējās infrastruktūras attīstībā, bezpeļņas organizācijas vai fondus, kas veicina sabiedrības labklājību. • Definēt procedūras un darbības principus, lai ekonomisko guvumu kopējā izmantošana tiktu nodrošināta ilgtermiņā un turpinātos vējparka īpašnieka maiņas gadījumā. • Nodrošināt, ka kopienas, kuru teritorijās atrodas vējparki, var lietot vējparkā ražoto elektrību un/vai 	<p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības</p> <p>Valstu valdības</p> <p>Valstu valdības</p> <p>Valstu valdības/reģionu izpildvaras</p>

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārtnis 2020”. Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	maksāt par elektrību pēc īpaša tarifa vai saņemt atlaides.	
Kopienas Īpašumtiesības	Veidot efektīvus regulējumus atjaunojamās enerģijas kopienai (AEK) veicināšanai saskaņā ar pārskatīto Atjaunojamo energoresursu direktīvu. Jo īpaši ņemt vērā šādus ieteikumus: <ul style="list-style-type: none"> • Formulēt politiskus mērķus, kas veicina AEK veidošanos. • Veicināt kopienas īpašumā esošu vējparku, un arī citu atjaunojamās enerģijas ražotņu, izveidi, sniedzot informāciju, padomdošanu un apmācību mērķauditorijai, tehnisko un finansiālo atbalstu, un nodrošinot citus spēju veidošanas pasākumus. • Nodrošināt finansiālus stimulus AEK, un ņemt vērā to specifiku, izstrādājot atbalsta shēmas • Atbalstīt AEK, nodrošinot riska kapitālu, kredītgarantijas, aizdevumus ar zemu procentu likmi, nodokļu stimulus, piemēram, ar attīstības banku, valsts finanšu iestāžu starpniecību. • Apsvērt AEK atbrīvošanu no dalības izsoļu procedūrā un ļaut saņemt kompensāciju tieša atbalsta veidā. Alternatīvi var veidot īpašus nosacījumus AEK dalībai izsolēs. • Veidot izsoles tā, lai tajās būtu nodrošināta iespēja piedalīties dažādiem dalībniekiem un kopienas virzītiem atjaunojamās enerģijas projektiem. Kopienas iesaistīšanu un ieguvumu kopēju izmantošanu var iekļaut izsoles dalības priekšnosacījumos. Alternatīvi piedāvājumu vērtēšanu un atlasīšanu var veikt, balstoties uz vairākiem kritērijiem, kuros, atšķirībā no tikai zemākās cenas, ņem vērā arī kopienas iesaistes sociālos un vides guvumus. 	Valstu valdības/reģionu izpildvaras Valstu valdības/reģionu izpildvaras Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ attīstības bankas Valstu valdības Valstu valdības

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas "Apvārnis 2020". Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

	<ul style="list-style-type: none"> • Radīt vietējām pašvaldībām iespējas aktīvi veicināt un iesaistīties AEK un ieguldīt daļu no saviem resursiem atjaunojamā enerģijā. Nodrošināt, ka vietējām pašvaldībām arī no tiesību viedokļa ir iespēja kļūt par aktīvu AEK dalībnieku. • Veicināt kopienu enerģijas un citu sociāli iekļaujošu vēja enerģijas veidu attīstību, jo īpaši reģionos ar vēja enerģijas līdz šim mazu izmantošanu 	Valstu valdības/reģionu izpildvaras
Ietekme uz veselību, labklājību un dzīves kvalitāti	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt plašākus pētījumus par vēja turbīnu (piemēram, infraskaņas) ietekmi uz veselību, un palīdzēt izplatīt pētījumu rezultātus. • Veicināt plašākus pētījumus par vējparku un turbīnu novietošanas robežattālumu no dzīvojamās un publiskās apbūves nozīmi vietējās sabiedrības atbalsta gūšanā. 	Valstu valdības/reģionu izpildvaras
Ietekme uz ainavu, dabu un savvaļas augiem un dzīvniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Plānošanas un atļauju izsniegšanas procedūrās pievērst nopietnu uzmanību mazākuma tiesībām un oponentu viedokļiem, kas pamatojas uz apsvērumiem par ainavu/dabas saglabāšanu un pieķeršanos dzīvesvietai. • Izstrādāt un izmantot novērtēšanas rīkus, lai kartētu vēja turbīnu un vējparku radītos riskus dabai un savvaļas augiem un dzīvniekiem. • Vējparku veidošanai neizmantot no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgas teritorijas (piemēram, dabas rezervātus, nacionālos parkus, aizsargātos biotopus, īpaši <i>Natura 2000</i> objektus). Ja vējparkus nav aizliegts ierīkot <i>Natura 2000</i> objektos, jāizvērtē katrs gadījums atsevišķi. • Pēc iespējas samazināt vējparku vizuālo ietekmi (piemēram, rūpīgi izvēloties vietu, turbīnu skaitu/lielumu). 	Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības Valstu valdības/reģionu izpildvaras/ vietējās pašvaldības

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas “Apvārtnis 2020”. Visā atbildībā par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu

- **Veicināt vējparku jaudu atjaunošanu,** izmantojot jaunākās tehnoloģijas, lai ievērojami samazinātu turbīnu skaitu un ietekmi uz ainavu.
- Veidot īpašas programmas, kas paredzētas dabas un sugu aizsardzībai.

Saskaņā ar piešķiruma nolīgumu Nr. 764717 WinWind projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas "Apvārsnis 2020". Visa atbildība par pieļautajām kļūdām vai izlaidumiem tekstā gulstas uz konsorciju. Saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šajā dokumentā esošās informācijas iespējamo izmantošanu